

สรุปผลการประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 9

1. การประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 9 จัดขึ้นพร้อมกับการประชุมคณะกรรมการเจรจาการค้าอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 27 มีขึ้นระหว่างวันที่ 13 – 16 กรกฎาคม 2553 ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย โดยเป็นการประชุม ASEAN Caucus ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2553 และเป็นการประชุมเจรจากับอินเดียในวันที่ 14 – 16 กรกฎาคม 2553
2. การประชุมในครั้งนี้มีนาย Wong Toon Joon, Deputy Director, Ministry of Trade and Industry, Singapore เป็นประธานฝ่ายอาเซียน และนาง Aparna Sinha, Joint Director, Department of Commerce, Ministry of Commerce & Industry, India เป็นประธานฝ่ายอินเดีย โดยมีผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ ยกเว้น พม่า เข้าร่วมการประชุม
3. การประชุมได้หารือ 4 เรื่อง คือ 1) ร่างข้อบทร่วมความตกลงการค้าบริการ 2) ร่างภาคผนวกเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคล 3) ร่างภาคผนวกสาขาการเงิน ซึ่งมีมาตรการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability) และ 4) รูปแบบการเปิดตลาดการค้าบริการ

ร่างข้อบทร่วมความตกลงการค้าบริการ

4. ร่างข้อบทร่วมความตกลงการค้าบริการ มีความคืบหน้าในการเจรจา 2 มาตรา เหลือเพียง 4 มาตราที่ยังติดค้างอยู่ ได้แก่ ข้อบทการยอมรับ (Recognition) ข้อบทมาตรการปกป้อง (Safeguard Measures) ข้อบทข้อยกเว้นด้านความมั่นคง (Security Exceptions) และข้อบทการถอนตัวและการสิ้นสุดความตกลง (Withdrawal and Termination)

ร่างภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคคลากร (Annex on Movement of Natural Person)

5. ขณะนี้ มีเพียงฟิลิปปินส์เท่านั้นที่ยังไม่สามารถยอมรับให้มีข้อเสนอเรื่องภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคคลใน ความตกลงการค้าบริการได้ เพราะอยู่ระหว่างการหารือกับหน่วยงานภายใน แต่ฟิลิปปินส์ก็ไม่ได้ขัดขวางที่ อาเซียนจะหารือกับอินเดีย ดังนั้น อาเซียนจึงนำข้อบทการเคลื่อนย้ายบุคคลภายใต้กรอบอาเซียน – ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์เป็นจุดเริ่มต้นการเจรจา ส่วนอินเดียได้เสนอถ้อยคำที่ตนต้องการใส่ไว้ในข้อเสนอของข้อ บทรการเคลื่อนย้ายบุคคลภายใต้กรอบอาเซียน – ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ ทั้งสองฝ่ายจะนำร่างฯ ข้อเสนอพร้อม (consolidated text) ที่ได้มาเจรจาต่อไป

ภาคผนวกสาขาการเงินซึ่งมีมาตรการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability)

6. อินเดียเห็นว่าข้อบท Domestic Regulation ของภาคผนวกสาขาการเงินของ GATS ได้ให้สิทธิภาครัฐในการดำเนินมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนอยู่แล้ว แต่การที่อาเซียนเสนอสาระของมาตรการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยนพร้อมเงื่อนไขการใช้มาตรการ (เช่น จะไม่เลือกปฏิบัติและใช้เท่าที่จำเป็น) นั้น เป็นการจำกัดขอบเขตการดำเนินมาตรการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับที่อาเซียนอ้างว่าต้องการให้ภาครัฐมี policy space ขณะที่ฝ่ายอาเซียนเห็นว่าสาระของภาคผนวกที่อาเซียนเสนอ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความชัดเจนว่าภาครัฐสามารถดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันวิกฤติการณ์ทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ขณะเดียวกันก็กำหนดให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการใช้มาตรการเพื่อให้นักลงทุนและภาคเอกชนเกิดความมั่นใจว่าทางการจะไม่ดำเนินมาตรการเกินกว่าที่จำเป็นและจะไม่เลือกปฏิบัติ

7. เพื่อสร้างความเข้าใจแก่อินเดีย อาเซียนจึงได้เชิญผู้เชี่ยวชาญการเงินของอินเดียเข้าร่วมประชุม Working Committee on Financial Services Liberalization (WC-FSL) ในวันที่ 3 สิงหาคม 2553 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญการเงินของอาเซียนและอินเดียได้หารือกัน ซึ่งอินเดียเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว

รูปแบบการเปิดตลาดการค้าบริการ (modality)

8. อาเซียนได้พยายามเสนอหลายวิธีที่จะทำให้อินเดียเปิดตลาดให้กับสมาชิกอาเซียนทุกประเทศเท่ากัน คือ การมี 1 ตารางข้อผูกพันสำหรับใช้กับอาเซียนทุกประเทศ เช่น ยื่นข้อเสนอเปิดตลาดของอาเซียนโดยใช้ข้อผูกพันภายใต้กรอบอาเซียน-ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์เป็นพื้นฐานการเจรจา หรือการยื่นข้อเสนอเปิดตลาดใน 4 สาขาบริการที่แต่ละฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน ได้แก่ สาขาวิชาชีพ คอมพิวเตอร์ โซฟต์แวร์และก่อสร้าง ข้อเสนอดังกล่าวไม่ได้รับการยอมรับจากอินเดียเพราะข้อเสนอของอาเซียน-ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ ไม่สอดคล้องกับข้อเรียกร้องของอินเดีย ขณะที่ข้อเสนอเปิดตลาดใน 4 สาขาบริการหลัก อินเดียเห็นว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่อินเดียเรียกร้องเท่านั้นและต้องการให้อาเซียนเปิดตลาดในหลายสาขาไม่ใช่เพียง 4 สาขาบริการ อาเซียนจึงกลับมาใช้การเจรจาเปิดตลาดโดยอิงจากข้อเรียกร้องและข้อเสนอ (Request/Offer) ของแต่ละฝ่าย และกำหนดให้อาเซียนแต่ละประเทศเจรจาพหุภาคีกับอินเดียให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับข้อเสนอ (offer) แล้วค่อยหารือเกี่ยวกับรูปแบบการเปิดตลาดต่อไป

9. ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถตกลงกันว่าจะมีการเจรจาครั้งต่อไปเมื่อไหร่ เนื่องจากอินเดียแจ้งว่า หากอาเซียนไม่สามารถปรับปรุงข้อเสนอให้ดีขึ้นและยอมรับให้มีภาคผนวกเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคคล ก็ไม่มีประโยชน์ที่จะ

เจรจากันต่อไป อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะรอคำตัดสินของเจ้าหน้าที่อาวุโสของทั้งสองฝ่ายว่าจะมีการเจรจาต่อหรือไม่ โดยในวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 จะมีการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน-อินเดีย ณ ประเทศบรูไน

สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน

19 กรกฎาคม 2553